

Még mindig lehunyva tartom szemem, s mintha halakulna a zaj körülöttem, de mégsem. Hirtelen szirénaszót hallani.

Szegény - hasít agyamba a szó és annak jelentése. Erre már emlékszem: éppen barackot hámoztunk, amikor egy szirénázó mentőautó robogott el az utcában. Nagymama hirtelen az asztalra tette a kést, majd keresztet vetett, és sajnálkozva kérte a Teremtőt, hogy segítsen a betegnek, mentse meg az életét.

Azóta... én is ezt teszem... Jaj, de megint elkalandoztam.

Ott áll Ő, bírái előtt, megkötözött kézzel...

Ő, aki képes megmenteni a betegek és a nem betegek ÉLETÉT, (az életet csupa nagybetűvel írva) - és most éppen leköpdösik, szidalmazták.

Kiabálásnak hangja zúdul át - már megint veszekszenek a szomszédban -, hogy a csuda vinné el a Kovácsot, még nagypénteken is képes berúgni. Szegény asszonya, hogyan bírja ezt még mindig?!

Harminchat, harminchét... csattannak a korbácsütések. Felhasadt hátán a bőr, és a kifordult húsból vérpatak keres utat magának. Embertelen kínzási mód... milyen fájdalmas lehet. Ő, ha ott lehettem volna...

Na, mit mondok már megint. Ott lenni, persze - bámészkodva ácsorognék abban a gyáva tömegben, és tán még együtt kiabálnék a hangadókkal is... Na, nem! - jobb ez így, hogy akkor nem lehettem ott.

Hosszú út vezet a Golgotára, és nehéz a keresztfa...

Még hogy nehéz, rettenetesen nehéz, mert a nép - pontosan az a kiválasztottnak mondott nép, akinek a szemét akarta felnyitni - gúnyosan kineveti, megalázza.

Hogyan lehet felszaggatott vállal, nehéz kereszttel a kárörvendezők között lépkedni... sehogyan... éppen el-esett... harmadszor...

Artikulátlanul kiált a fiam - valami nem pontosan oda lett visszatéve, ahol annak az általa megszokott helye van. Bizony, nekem is rendet kell raknom magamban mihamarább, mert a dolgoknak pontos helyük van.

Hogyan is van ez a Krisztus-követés ma? Miként? Meddig?

Koppan a kalapács, a kézből vér fröccsen, s szegnek tartják keresztben az elcsigázott testet...

Na, nem, most nem engedem, hogy elkószáljon gondolatom. Most nem akarom mérlegre tenni a saját keresztetemet. Sorsok és utak maradjanak még a helyükön.

Isten fiának haláltusája zajlik a Golgotán...

Hát igen, ha példaképet keresek, nézlek csak fel a keresztfára. Lándzsa fűrődik az elítélt oldalába, mégis képes megbocsátani... még azoknak is, akik annyira akarták a halálát.

Hirtelen elsötétült a Koponyák hegye, s a templom kárpitja is meghasadt...

Már csend van körülöttem s bennem is. Csupán a gyeritya serceg előttem. Önpusztító létének utolsó lángolását nézem, és könnyezek...

Könnyezek, mert elloptam zajos életemből egy órát, és a megemlékezésben kibontottam az ajándékot. Az Isten fiától kapott ajándékot... Mert ugye: „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért...” (János 15,13).

Igen, holnap is lesz nap. Egy újabb nap, melyen örülünk Isten ajándékának.

Annak, hogy a testvérbaráti kézfogás mellett a FELTÁMADT KRISZTUS köszöntésre a VALÓBAN FELTÁMADT feleletet mondhatjuk.

KIRÁLY IGNÁCZ

AZ ELLENSÉGSZERETETTŐL A BÉKESÉGTEREMTÉSIG

Vannak megfogalmazások, melyek akkor is zavaróak, ha tartalmilag ugyanazt értjük rajta, vagy legalábbis az egyetértés érzése van bennünk. Ennek elkerülésére, de legalább csökkentésére, miért ne rendezgessük közös jézusi fogalmainkat úgy, hogy amit tartalmilag gondolunk, valóban azt jelenítsük meg szavainkban is? Közöttünk erőteljes dialógus volt már régebben is, hogy amit kifelé hirdetünk, az magunk között hogyan valósul meg. „Van-e helyem egy erőszakmentességet hirdető, de szellemileg nagyon erőszakos Bokorban?” – kérdezte B. Barna 1996-ban. „Ellentmondást sejtek a meghatározás nélkül használt „szellemi erőszak” kifejezése mögött. Nem takaríthatjuk meg magunknak ennek meghatározását” – válaszolta erre Gyurka bácsi. Mi lenne, ha kísérletet tennénk százszorszéte fogalmaink meghatározására és eredményeinknek megfelelő további használatára? Most a címben érzékeltetett tartalmak fogalmi csokráról lesz szó.

Nézzük meg sokféle nézőpontból, mégis ugyanarról szóló megfogalmazásainkat. „Jól tudjuk, hogy a szelídség nem pusztán a katonai erőszak kérdéskörében fontos parancs... bizonyára igyekszünk békességteremtők lenni mindenhol...” (Sch. Bea, 2012). „A katonaságmegttagadók igenis dicsőséget szereztek a szelíd Jézus ügyének” (Ko. Laci, 2012). „A krisztusi szeretet-eszményt csak a szelídség gyakorlásával s minden erőszakos tett elutasításával... és az erőszakmentesség jézusi eszményéért felemelt szavunkkal” valósíthatjuk meg. (Levél a honv. oktatás tárgyában, 2011). Óvatos célzás is megjelent a tisztább fogalmazás érdekében: „Az erőszakmentességet a Bokor kiterjesztette... gondolati síkra is... talán ha át tudnánk fogalmazni „békességteremtésre”...” (Bóta Móni, 2013). Sorolhatnánk a KIO-ból, Gyurka bácsi naplóiból, a reflexiók kötetekből, előadásainkból a példákat arra, hogy szinte szinonimaként

használjuk az ellenségszeretetet, az erőszakmentességet, a szelidséget és a békességteremtést.

Ellenségszeretet (Máté 5,43). Vö.: KIO 445. o. – Az én pozitív viszonyulásom azok felé, akik ártó szándékkal, ellenségesen viselkednek velem szemben. Aki engem nem csupán nem szeret, de ártásomra is van, én azt is szeretni akarjam. Egyirányú magatartás, tőlem őfelé. Akkor is, ha van remény a viszonzásra, akkor is, ha nincs. Megbocsátás annak is, aki üldöz (Lukács 23,34). Ez az üldözés szinte szükségszerű nem csupán Jézus, de követői iránt is (János 15,20; Máté 10,23). A boldogmondásokba is bekerült, sőt még értük való imádkozásra is felszólít Jézus. Mindhalálig ki kell tartani, és inkább elmenekülni kell, mintsem erőszakkal válaszolni (Máté 10,23). A kikényszerítésekre túlteljesítéssel válaszolni, tehát nem csupán elviselni, de aktívan visszaszeretni a bántást (Máté 5,40-44).

Erőszakmentesség (Máté 5,39). Vö.: KIO 425. o. – Az én viszonyulásom minden emberhez, minden létezőhöz (?). NEM-et mondva minden erőszakra: mentessé téve magam minden erőszakosságtól. Ennek földi megvalósulását tekintve vannak erősen pesszimista vélemények: „Az erőszakmentes társadalom – úgy tűnik számomra – teljesíthetetlen álmom marad..., de mindezek ellenére a keresztényeknek ezt a végső reményt kell képviselniük. Isten is azon fáradozik, hogy ezt a mi világunkba is behozza” (N. Lohfink). Ismert szerzők erősítik meg a KIO evangéliumi megállapításait (Windass, J. M. Müller). „Talán nem szerencsés ez az erőszakmentesség... mindig elégtelen a negatív meghatározás, mely a szanszkrit ahimsza fordítása” (J. M. Müller). Ezért fordította ezt Gandhi satyagraha-ra, ami az igazsághoz való ragaszkodást jelenti. Szerinte ezt az valósítja meg, aki a „legsatnyább teremtményt is úgy szereti, mint saját magát” (Gandhi). Ebből eredt, hogy a maláriát terjesztő szúnyogok védelmében is szót emelt, amikor nemzetközi akció indult az indiai fertőzésekből eredő halálozások enyhítésére (Dr. Heiser). Ezt a fogalmat a KIO alapvetően a fizikai erőszakra értette.

Szelidség (Máté 5,5) Vö.: KIO 413. o. – Az én pozitív viszonyulásom mindenki iránt. IGENT mondva egy pozitív magatartási formára. Kovács Tádé négyesfogatai alapján: túlzás: dühösködés, nagyszerűség: szent harag, mérséklet: szelidség, kisszerűség: halvérűség. Szándékolt önnevelési irányulás a szent harag és a szelidség felé ajánlott. A szelidség olyan belső békesség gyümölcse, amely az agresszivitás, a durvaság és az erőszak ellentéte. (A.Comte-Sponville). Az athéniek büszkélkedtek vele, hogy ők vezették be a világra a szelidséget

(praotész), a barbárság ellentétéként. Szavuk igei alakjának jelentései: megbékíteni, lecsillapítani” (Romilly). „A legszerényebb szinten a szelidség a viselkedés nyájasságát a másokkal szemben tanúsított jóindulatot jelöli...nagylelkűséget, megbocsátást, emberségességet” (Arisztotelész).” Ez a rugalmasság, a türelem, az önfeláldozás, az alkalmazkodóképesség erénye” (Simone Weil). A szó nagyon is pozitív értelmében „női erény... erőszak nélküli bátorság, keménység nélküli erő, düh nélküli szeretet” (A. C.-Sponvill).

Békességteremtés (Máté 5,9). Vö.: KIO 436., 592. o. – Mindenki viszonyulása mindenki iránt. IGENT mondás arra, hogy „minden ellenségeskedés legjobb megoldása a barátkozás” (B. Franklin). A fenti három nagy erény célja a Jézus szerinti béke megteremtése a földön, az emberek között (János 14,27). A világ békéje erőfölény és/vagy erőegyensúly eredménye. Jézus békéje az ellenséget is szeretők, az erőszakmentesek, a szelídek magatartásának gyümölcse. Passzív békességteremtés, amikor nem állok be a verekedők közé, és ezzel nem szaporítom az erőszakosok számát. Aktív az, amikor a szeretet leleményességével egymás ellenére élés helyett barátokat tudok szerezni az egymásért élésre.

Összefoglalva a fentieket: az érintett emberek köre tágul az 1.-től a 4. felé. A magatartás egyre pozitívabb tartalmú. Mintha erre rímelné apostoli küldetésünk is: „Szereztek barátokat!” Javasolom, hogy a jézusi szereteteszmény harmadikjaként a békességteremtést használjuk.

BULÁNYI GYÖRGY

A SZOLNOKI KATEKÚMENEK MISEJE

Kedves Judit, kedves Gábor és kedves többi szolnoki Testvéreim! Egész úton hazafelé azon gondolkodom, mit mondjak majd először is, kedveset szépet nekik... – írta Petőfi útjában haza felé, a szülői házba. Pénteken reggel én is elkezdtem gondolkodni, hogy mit mondjak majd először is Juditnak, Gábornak, mielőtt megkereszteljük őket. Mi várható egy magyartanártól? Hát csak szavalás. És azt gondoltam ki, hogyha már Jézus nevében merítem meg őket, történhessék is valami a lelkükben, ahogyan Jézus lelkében is történt, amikor